

A „MAGYAR PAEDAGOGIAI TÁRSASÁG” ALAPSZABÁLYAI.

I. SZAKASZ.

A társaság czíme, céljai és eszközei.

1. *A társaság czíme:* «Magyar paedagogiai társaság»; székhelye Budapest.

2. *A társaság célja és működési köre:* A paedagogiának és segédtudományainak magyar nyelven művelése, a hazai közoktatásügy egész körében felmerülő elvi kérdéseknek tudományos jellegű tárgyalása, a paedagogia multjának kutatása, a paedagogiai elvek népszerűsítése és terjesztése.

3. *A társaság eszközei:* A társaság:

a) felolvasásokat és vitatkozásokat rendez a nevelés és közoktatás köréből merített paedagogiai kérdésekről;

b) szakszerű folyóiratot ad ki;

c) anyagi erejéhez mérten, paedagogiai szakkönyvtárt létesít, paedagogiai művek kiadásáról gondoskodik, ilyenekre pályázatokat hirdet, eshetőleg kiváló paedagogiai műveket jutalommal tüntet ki.

II. SZAKASZ.

A társaság tagjai, ezeknek kötelességei és jogai.

4. A társaság tagjai négyfélék:

a) tiszteletiek,

b) rendesek,

c) külsők,

d) alapítók.

5. *Tiszteleti tagokul* oly férfiak és nők választhatók, kik a paedagogia elméleti vagy gyakorlati művelése körül érdemeket szereztek.

Számuk korlátlan. Három tiszteleti- vagy rendes tagnak írásban az elnökséghez beadott ajánlatára a nagygyűlés által titkos szavazattal választatnak; de megválasztottnak csak abban az esetben tekinthetők, hogy ha a nagygyűlésen jelenlevő tiszteleti- és rendes tagok legalább két harmadának szavazatát nyerték.

6. Külföldi egyének tiszteleti tagokul csak a kormány előzetes jóváhagyásával választhatók.

7. A tiszteleti tagok ugyanazokat a jogokat gyakorolhatják, a melyek a rendes tagokat megilletik; a társaságot céljai elérésében támogatják.

8. A rendes tagok a hazai közoktatásügy s különösen a magyar paedagogiai irodalom kiválóbb munkásai közül mindenkor élethossziglan választatnak, figyelemmel arra, hogy mindennemű tanintézetnek és a közoktatásügyi administratio minden ágának képviselői, társadalmi állás és nem különbsége nélkül, a társaságban helyet foglaljanak.

9. A rendes tagok száma nem lehet száznál nagyobb.

10. A társaságnak első rendes tagjait az alakuló gyűlés választja. E rendes tagok azután bármely rendes ülésben tetszés szerinti időben titkos szavazattal a társaságot mindaddig újabb rendes tagokkal kiegészíthetik, míg a 9. §-ban megállapított maximalis szám teljes. Megválasztottnak csak az tekinthető, ki a szavazásra jogosított jelenlevő tagok legalább két harmadának szavazatát nyerte.

11. Ha a rendes tagok száma elérte a 9. §-ban megállapított maximumot, akkor újabb rendes tag csak egy rendes tag helyének megüresedése esetén választható.

A megüresedett rendes tagsági helyek betöltése az évi nagygyűlésen titkos szavazattal, egy tiszteleti- vagy

rendes tagnak az elnökséghez beadott ajánlatára, eszközöltetik. A ki a szavazásra jogosított jelenlevők legalább két harmadának szavazatát nyerte, megválasztottnak tekintendő.

12. A rendes tagok, az alakuló gyűlésen megválasztottakat kivéve, kötelesek megválasztásuktól számított három év leforgása alatt székfoglaló felolvasást tartani, a minek megtörténte után jogaik élvezetébe lépnek.

A ki e fentebbi köteletségének három év leforgása alatt meg nem felelt, annak választása érvénytelenné válik; helye a legközelebbi nagygyűlésen betölthető.

13. A tiszteleti és rendes tagok kötelesek a társaságot céljai elérésében támogatni és közreműködni arra, hogy az a maga elé tűzött feladatokat mentől sikeresebben megoldja.

A társaság minden ülésében tanácskozó és szavazó joggal résztvehetnek; a társaság saját kiadványait ingyen megkapják.

14. Külső tagok oly egyének lehetnek, a kik a közoktatás terén működnek vagy működtek.

A felvételt egy tiszteleti- vagy rendes tag ajánlatára az elnökség eszközli.

15. A külső tagok kötelesek a társaság céljainak előmozdítására minden polgári évre ~~négy koronát~~ a társaság pénztárába befizetni. *öt pengőt*

E kötelezettség a felvételtől számítva három évre terjed; ha az illető a harmadik év július hava 1-éig kilépését be nem jelentette, akkor kötelezettsége újabb három évre szól.

16. Az évi tagsági díj minden év első negyedében a társaság pénztárnoka kezéhez fizetendő.

Az oly külső tagtól, a ki tagsági díját három éven át nem fizeti, az elnökség a társaság követelését bírói úton behajthatja. Illetékes valamely budapesti bíróság.

17. A külső tagok a társaság által kiadott folyóiratot tagsági díjuk fejében; egyéb kiadványait mérsékelt áron kapják. Oly tagokkal szemben, a kik egy évi tagsági díjjal hátralékban vannak, a folyóirat küldése mindaddig felfüggeszthető, míg kötelességöknek eleget nem tettek.

18. A külső tagok a társaság minden felolvasó ülésén megjelenhetnek, a tanácskozásokban résztvehetnek és értekezéseket az elnökséghez beküldhetnek, a melyeket ez a napirendre kitűzhet.

19. Alapító tagok azok, a kik a társaság czéljaira legalább száz koronát fizetnek be, vagy 100 koronáról szóló jelzálogos kötvényt, esetleg 100 K névértékű állami- vagy az állam által biztosított értékpapírt adnak.

20. Az alapító tagok ugyanazon jogokkal bírnak, mint a külső tagok.

21. A nagy-gyűlésnek jogában áll oly tagokat, a kik a polgári vagy társadalmi életben botrányt okoztak, az egyesületből kizárni. A szavazás ilyen esetekben mindig titkos és a szavazatoknak kétharmada dönt. A kizárt tagnak jogában áll a kormányhoz felebbezni.

III. SZAKASZ.

A társaság ügykezelése.

22. A társaság ügyeit intézik:

- a) a nagy-gyűlés;
- b) a tisztviselőkből álló elnökség;
- c) az ülések.

23. A *nagy-gyűlés* minden évben, lehetőleg ennek első negyedében oly időben tartandó meg, hogy a vidéki tiszteleti és rendes tagok is résztvehessenek. Idejét, helyét és napirendjét az elnökség állapítja meg és a társaság folyóiratában kihirdeti.

24. A nagy-gyűlés teendői: a) a titkár évi jelentése

a társaság működéséről; b) az évi számadás, a levéltár és könyvtár megvizsgálása; c) a jövő évi költségvetés megállapítása; d) tiszteleti és rendes tagok választása; e) tisztviselők választása; f) indítványok; g) esetleg az alapszabályok módosítása. A nagy-gyűlésen azon kívül felolvasások is tarthatók közérdekű paedagogiai kérdésekről.

25. A nagy-gyűlés határozatra képes, hogyha legalább 30 szavazásra jogosult tag jelen van. A határozatok általános szótöbbséggel hozatnak, az 5. és 11. §-okban megemlített eseteket kivéve.

26. A társaság folyó ügyeit az *elnökség* intézi. Ennek tagjai az *elnök*, három *alelnök*, a *titkár*, a *szerkesztő*, a *jegyző*, a *könyvtárnok*, a *pénztárnok* és az *ellenőr*.

27. A társaság nyílt szavazással választhat élethosszigan tiszteleti elnököt is, a ki az elnökségnek tagja.

28. A tisztviselőket három évre a nagy-gyűlés választja titkos szavazással a tiszteleti és rendes tagok sorából.

A *titkár*, *szerkesztő* és *pénztárnok* a társaság anyagi erejéhez mérten, tiszteletdíjban részesülhetnek.

29. Az *elnök* a társaság képviselője hatóságokkal szemben; ő vezeti az üléseket és utalványozza a folyó kiadásokat.

30. Az *alelnökök* az elnököt akadályoztatása esetén helyettesítik. Egyik *alelnök* a felső-, a második a középiskolai, a harmadik a népoktatási tanügy terén működő tagok közül választandó.

31. A *titkár* főgondja a társaság szellemi működésének folytonos ébrentartása. Ő kezeli az irodaügyet, szerkeszti az évi jelentéseket és más iratokat, előkészíti és rendezzi a nyilvános felolvasásokat.

32. A *szerkesztő* a társaság folyóiratát szerkeszti és a nagy-gyűlésnek felelős.

33. A *jegyző* vezeti az ülések jegyzőkönyveit és azokról a társaság folyóirata számára tudósításokat szerkeszt.

34. A *könyvtárnok* a társaság könyveit és régebbi iratait őrzi; ezekről lajstromot vezet.

35. A *pénztárnok* nyilvántartja a társaság összes tagjait és a folyóirat előfizetőit; beszedi a tagsági és előfizetői díjakat; kifizeti az elnök által utalványozott összegeket; gondoskodik arról, hogy a társaság készpénze, az elnökség határozatai szerint, gyümölcsözőleg elhelyeztessék; negyedévenként a rendes tagok ülésén szóbeli jelentést tesz a pénztár állapotáról, nagy-gyűlés alkalmával évi részletes számadást mutat be.

36. Az *ellenőr* negyedévenként megvizsgálja a pénztárnok könyveit és a pénztárt és erről az elnökségnek jelentést tesz.

37. A társaság, a nagy szünet kivéve, rendszerint havonként felolvasásokat és vitatkozásokat rendez.

38. A társaság folyó ügyei a rendes tagok zárt ülésén intéztetnek el, a melyek rendszerint a felolvasó ülések után tartatnak.

IV. SZAKASZ.

Alapszabályok változtatása; feloszlás.

39. A társaság alapszabályait csak a közgyűlés változtathatja meg, egyszerű szótöbbséggel. A módosított alapszabályok helybenhagyás végett, a magyar kir. belügy-ministeriumhoz felterjesztendők.

40. A társaság feloszlását egy évnegyeddel előbb kihirdetett közgyűlésen a tagok kétharmada, vagy, ha ennyi tag nem gyűlt volna össze, akkor egy hasonló módon kihirdetett újabb közgyűlésen a jelenlevő tagok határozzák el, kétharmad szótöbbséggel.

41. A társaság feloszlása esetén minden vagyona a közgyűlés által kijelölendő tudományos célra fordítandó mely határozat azonban fogantatás előtt a m. kir. belügyministeriumhoz jóváhagyás végett felterjesztendő.

42. Ha a társaság az alapszabályokban meghatározott czélt és eljárást, illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a kormány által, a mennyiben további működésének folytatása által az állam vagy az egyesületi tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, haladéktalanul felfüggesztetik és a felfüggesztés után elrendelendő vizsgálat eredményéhez képest, fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására, feloszlás terhe alatt köteleztetik.

Budapest, 1891. szeptember 7-én.

Dr. Klamarik János, s. k.,
elnök.

Szuppán Vilmos, s. k.,
jegyző.

77451. szám
V. 10.

Látta a magy. kir. belügyminister.
Budapest, 1891. évi október hó 24-én.

(P. H.)

A minister helyett:
Lukács György, s. k.,
államtitkár.